

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V sredo 17. Sušca 1847.

List 11.

Planinar.

V isoko verh planin stojim,
V veselji rajskim tū živim;
Tam dol' ljudje prebivajo,
Veselje redko vživajo.
Prid' verh planin,
Nižave sin!

Men' pervo solnce zabliši,
Ko zajde, meni še svetli;
Mrakovi dol' stanujejo,
In serca omerzujejo.
Prid' verh planin,
Nižave sin!

Men' bistre sape zrak vedré,
Mi jasnijo glavó, sercé;
Tam dol' meglé se vlačijo,
Duhá moré in tlačijo.
Prid' verh planin,
Nižave sin!

Je poln čverstih cvetic moj stan,
Stojé viharju, zimi v bran;
Tam dol' mehkužne hirajo,
Se razcvetó, že umirajo.
Prid' verh planin,
Nižave sin!

Studenci bistri mi tekó,
Pojé mi čedo in travó;
Tam dol' se reke zberajo,
Jezove, breg poderajo.
Prid' verh planin,
Nižave sin!

Po jasnim meni sonce gré,
Al zvezde migljejo svetlé;
Tam doli strele švigajo,
Med gromam hiše užigajo.
Prid' verh planin,
Nižave sin!

Potočnik.

Popolni poduk,

kakó krompir saditi, de bo práv?

(Dalje.)

2. Kakó gré krompirju gnojiti.

V pervim sostavku smo povedali, po katerih sadežih se krompir zamore z nar večim pridam sa-

dit. Če pa krompir na gnoj sadimo, je treba še tole vediti: Krompir na ravno na njivo navožen gnoj saditi, ni práv. Nar boljši je, v jeseni, ali pa saj nekatere tedne pred sajenjem ga na njivo navoziti in ga podorati, de se bo po tem takim nekoliko sperstenel. V 8. listu pod nadpisam „Dober svet kmetovavcam“ so gosp. Okra resnične besede govorili, ki tudi tū veljajo, rekoč: „Raztrošeni gnoj, ki se v kepah ne derži, ne more ne kipeti ne zgoreti, torej skorej nič ne zgubi svoje redivne moči, razun tega, de ni tako vroč, in de je, kakor pravimo, umorjen, kar nekterim rastlinam kakor zelju, lanú in ječmenu dobro dene“ — in pa tudi krompirju.

Na spomlad naj se njiva dobro preorje, de se gnoj z zemljo dobro pomeša.

Zató tudi bolj vroči konjski in ovčji gnoj ne tekne krompirju: nar boljši je goveji gnoj, posebno pa gnojica, ktera se z zemljo nar hitrejši in nar bolj popolnoma vzame. Gnojica se sme pred sajenjem, pa tudi po sajenji na njivo voziti, tode v suhim vremenu bi polivanje z gnojico mladimu krompirjevemu zelišu ne teknilo, kér bi ga posmodila.

Posebno dober gnoj za krompir na vsaki zemlji je navadni pepél. Gnojenje s pepélam nam bo clo na merzli, ilovnati, vlačni zemlji veliko večí perdelk krompirja dal, če polovico mahoviga pepéla (Torfasche), polovico pa žganiga apna vzame-mo, in še malo dobriga pepéla primešamo. Na suho in vročo zemljo pa ne smeš imenovaniga mahoviga pepéla in apna djati, sicer bo krompir škodo terpel. Navadni ognjišni pepél pa se prileže vsaki zemlji. V vsako jamico, kamor se krompir sadi, naj se dene kake dve žlici pepéla ali pa imenovane apnene zmesi.

Tuditako imenovana gnojna mešanca (Kompost) krompirju dobro tekne. Taka gnojna mešanca naj se naredí iz nekoliko dobre zemlje, pepéla, gipsa, gnojnice, sekretnice in — če jih je priložnost dobiti — iz tistih ostankov, ki se pri mjarjih po kuhanji mjila ali žajfe dobijo. Takó že nekoliko postarana mešanca se trosí v jame, kadar se krompir sadi.